

Sygn. akt IV CZ 4/12

POSTANOWIENIE

Dnia 6 czerwca 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Antoni Górski (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa J. G.
przeciwko "S.- M." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Chełmnie
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 6 czerwca 2012 r.,
zażalenia strony pozwanej
na postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie trzecim wyroku
Sądu Apelacyjnego
z dnia 9 sierpnia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2011 r. Sąd Apelacyjny w sprawie z powództwa J. G. przeciwko S.-M. Sp. z o.o. na skutek apelacji pozwanego zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego z dnia 5 sierpnia 2009 r. w ten sposób, że w miejsce kwoty 204.873,12 zł zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 174.142,16 zł i oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 1), oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 2), jak również zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.800 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego (pkt 3).

W zażaleniu pozwana zarzucała naruszenie art. 98 k.p.c. art. 100 k.p.c., 108 k.p.c. w zw. z art. 386 k.p.c., § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego postanowienia w przedmiocie kosztów procesu, względnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca wskazała, że błędnie zasądzono zwrot kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz powoda, podczas gdy postępowanie kasacyjne zostało przez powoda przegrane oraz nie zasądzono zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz pozwanej, podczas gdy zostało przez pozwaną wygrane. Odnośnie do art. 100 k.p.c. zarzucono nieuwzględnienie zasady stosunkowego rozdziału kosztów w sytuacji, w której powód wygrał sprawę w 85%, zaś pozwana w 15%. W ocenie skarżącej nie orzeczono o kosztach postępowania pierwszej instancji mimo zmiany zaskarżonego wyroku, jak również błędne ustalenie wysokości kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Apelacyjny w sposób wyczerpujący wyjaśnił motywy, którymi kierował się przy orzekaniu o kosztach sądowych. Stwierdzono, że o kosztach procesu, w tym kosztach za postępowanie kasacyjne, orzeczono – mimo częściowej zmiany wyroku – na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. W ocenie Sądu Apelacyjnego istniały podstawy do włożenia na stronę pozwaną obowiązku zwrotu wszystkich kosztów za postępowanie pierwszoinstancyjne. Sąd zaznaczył,

że w ostatecznym wyniku procesu powód uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania, zaś obniżenie należnej mu kary umownej zależało od oceny Sądu. Zdaniem Sądu spełnione zostały przesłanki do zastosowania art. 100 zd. 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c. sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powołany przepis ustanawia dwie zasady rozstrzygania o kosztach procesu, tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę orzekania o zwrocie kosztów niezbędnych i celowych. Przy częściowym uwzględnieniu apelacji, podstawą orzeczenia o kosztach postępowania apelacyjnego jest art. 100 k.p.c. Pozwala on na zniesienie tych kosztów między stronami, gdy poniesione przez nie koszty „równoważą się”, albo na zasądzenie całych poniesionych kosztów od przeciwnika, gdy ten uległ w przeważającym rozmiarze.

Przy orzekaniu o kosztach postępowania na podstawie art. 100 k.p.c. ma znaczenie także wynik sprawy w danej instancji oraz rozmiar wydatków poniesionych przez strony. Nie oznacza to jednak, jak chce żalący się, że rozliczenie kosztów następuje oddzielnie, stosownie do wyniku sprawy za każdą instancję. Należy bowiem podkreślić, że ocena końcowa przeprowadzana jest poprzez porównanie rozmiaru żądania uwzględnionego w wyroku z całym dochodzonym roszczeniem. Otrzymana proporcja powinna następnie posłużyć do określenia należnego stronie zwrotu kosztów. Zastosowanie art. 100 k.p.c. wymaga jednak nie tylko dokonania oceny ostatecznego wyniku sprawy, lecz także podlega dyskrecjonalnej ocenie sędziowskiej (por. postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2011 r., V CZ 90/10, niepubl.). Ustalenie powyższych okoliczności ustawodawca pozostawił swobodnej ocenie sądu. Rozstrzygnięcie w tym zakresie może zostać skutecznie zakwestionowane w ramach kontroli instancyjnej jedynie w razie oczywistego naruszenia przewidzianych w ustawie reguł.

Analiza uzasadnienia Sądu Apelacyjnego przekonuje, że rozstrzygnięcie przyjęte przez ten Sąd mieści się w dyspozycji wskazanych przepisów.

Nieuzasadnione jest twierdzenie, by miało miejsce naruszenie reguł orzekania o kosztach, w tym zwłaszcza art. 100 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. zażalenie oddalił.